

Java Programlamaya Giriş

2. Hafta

Dr. Öğr. Üyesi BÜŞRA ÖZDENİZCİ KÖSE

İşletme Bölümü

İşletme Fakültesi

q2ivm3u

ENF101 Programlamaya Giriş

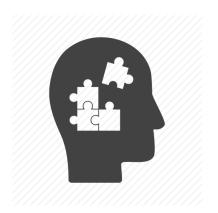
Dersimizin Amacı

- Enformasyon teknolojisi problemlerini tanımlamak ve analiz edebilmek
- Algoritmalar tasarlayabilmek ve geliştirebilmek
- Tanımlanmış problemleri çözmek için bilgisayar programı yazabilmek

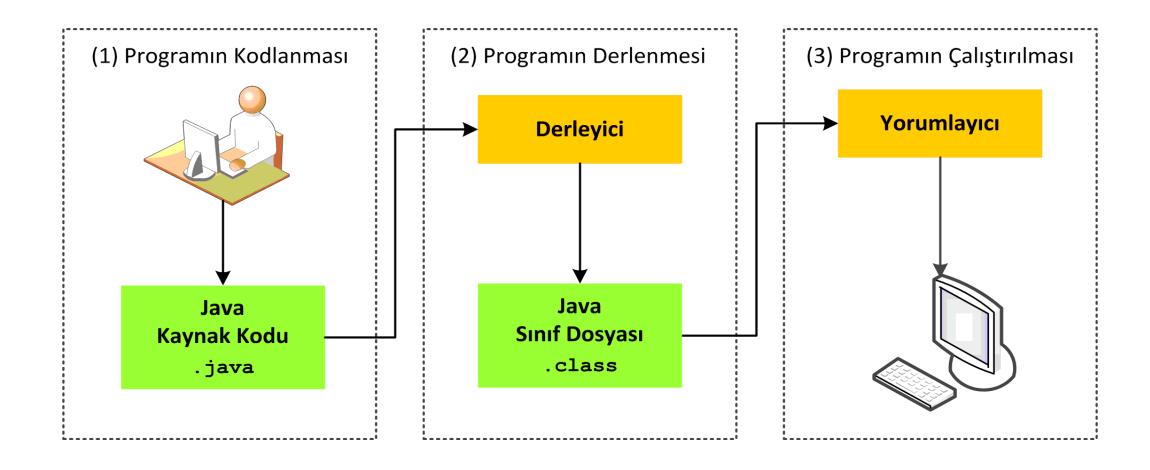

Java Programı Nasıl Çalışır?

Basit Bir Java Programı

• Ekrana Merhaba Dünya! yazısını görüntüleyecek veya yazdıracak basit bir Java programı ile başlayalım

```
public class Merhaba

public class Merhaba

public static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args)

fubric static void main(String[] args
```

```
01 Merhaba Dünya!
```

Başlık

- İlk satır Sınıfı (class) tanımlamaktadır. Her Java programının en az bir sınıfı olmalıdır ve her sınıfın bir ismi vardır.
- Her sınıf ismi büyük harf ile başlar. Bu örnekte sınıf ismi Merhaba.

01	public class Merhaba	Başlık
02	{	
03	public static void main(String[] args)	
04	{	Gövde
05	System.out.println("Merhaba Dünya!");	Govae
06	}	
07	}	

Gövde

- Üçüncü satırda main metodu tanımlanmıştır. Bir sınıf bir veya daha fazla metot içerebilir. Bir Java programı HER ZAMAN öncelikle main metotundan çalıştırılır. main metodu programın çalışmaya başladığı başlangıç noktasıdır.
- Metot, komutlar içeren yapılardır. Bu programda main metodu System.out.println komutunu içermektedir.

```
public class Merhaba

public static void main(String[] args)

public static void main(String[] args)

System.out.println("Merhaba Dünya!");

66  }

77 }
```

```
public class Merhaba

public static void main(String[] args)

public static void main(String[] args)

System.out.println("Merhaba Dünya!");

System.out.println("Merhaba Dünya!");

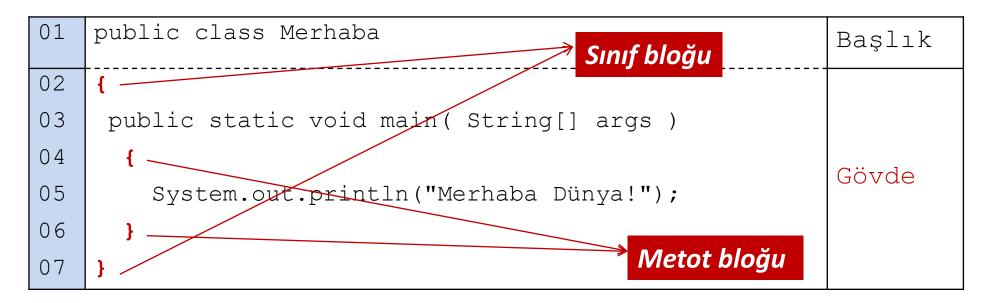
}
Gövde
```


Java kaynak kodları büyük/küçük harfe duyarlıdır.

Örneğin, main metodunu Main olarak yazmak yanlış olacaktır.

• Küme parantezleri (*curly braces*) blok oluşturmayı sağlar, programın bileşenlerini gruplar. Java'da her blok, açık küme parantezi ({) ile açılır ve kapalı küme parantezi (}) ile sonlanır. Her sınıfın metotlarını, verilerini gruplamak için sınıf bloğu (*class block*) kullanılır. Her metodun komutlarını gruplamak için metot bloğu (*method block*) kullanılır. İç içe bloklar kullanılabilir.

Açık küme parantezinin mutlaka kapalı küme parantezi ile sonlandırılması gerekir. Hata oluşmasını engellemek için açıldığı anda küme parantezinin kapatılması gerekmektedir.

Java IDE ortamında programlama yaparken, otomatik olarak açılan küme parantezleri kapatılmaktadır ☺

• Her komut noktalı virgül (;) ile sonlandırılır; komut sonlandırıcı (statement terminator) olarakta bilinir.

```
public class Merhaba

public static void main(String[] args)

public static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void main(String[] args)

function of the static void
```

• String, bir sıra karakterlerden oluşan metinleri ifade eder. Bir String mutlaka çift tırnak (double quotation marks) içerisinde ifade edilir.

```
public class Merhaba

public class Merhaba

Başlık

public static void main( String[] args )

public static void main( String[] args )

System.out.println("Merhaba Dünya!");

figure Gövde

Gövde

Cift Tırnak
```

- Parantezler metotlar için kullanılır:
 - main ()
 - System.out.println ()

```
01
public class Merhaba
Başlık

02
{

03
public static void main (String[] args)

04
{

05
System.out.println("Merhaba Dünya!");

06
}

07
}

Metotlar için Parantez Kullanımı
```

Özel Anlamlı Kelimeler (Reserved Words)

- public, static, void, class kelimeleri ÖZEL ANLAMLI KELİMELERdir.
- Java programlarında her biri belirli bir anlamı ifade etmek üzere önceden tanımlanmış –rezerve edilmiş– bazı sözcükler mevcuttur. Bu kelimeler program içinde başka bir amaç için kullanılamaz.

01	<pre>public class Merhaba</pre>	Başlık
02	{	
03	<pre>public static void main(String[] args)</pre>	
04	{	 Gövde
05	System.out.println("Merhaba Dünya!");	Govae
06	}	
07	}	

Özel Anlamlı Kelimeler (cont.)

- Örneğin int, bu türde bir değişkeni tanımlarken kullanılabilir fakat bir değişken ismi olamaz.
- Örneğin, Java Compiler programı derlerken class kelimesini gördüğünde, -class kelimesinden sonrasınıfın adının belirtildiğini anlayacaktır.

01	public class Merhaba	Başlık
02	{	
03	<pre>public static void main(String[] args)</pre>	
04	{	Gövde
05	System.out.println("Merhaba Dünya!");	Govae
06	}	
07	}	

Java'da Özel Anlamlı Kelimeler

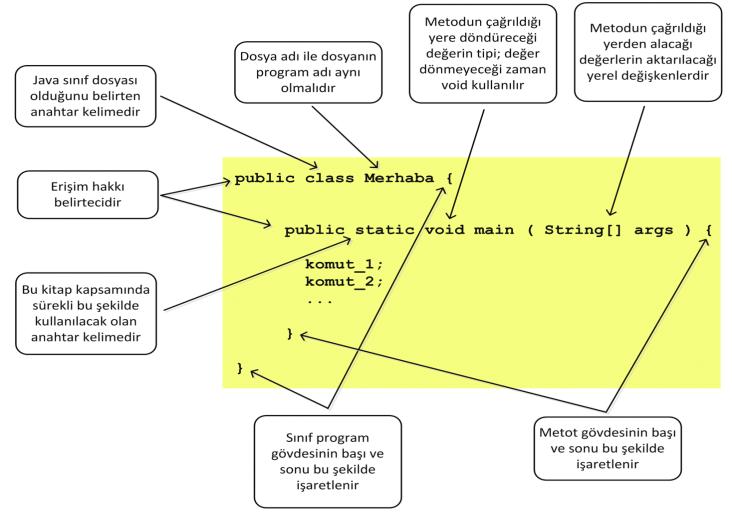
abstract	continue	for	new	switch
assert	default	goto	package	synchronized
boolean	do	if	private	this
break	double	implements	protected	throw
byte	else	import	public	throws
case	enum	instanceof	return	transient
catch	extends	int	short	try
char	final	interface	static	void
class	finally	long	strictfp	volatile
const	float	native	super	while

Açıklamalar (Comments)

- Açıklamaları (comment), programlama yaparken yardımcı olması amacıyla kullanırız. Java dosyası içine iki farklı yöntem ile açıklama ekleyebiliriz.
- Açıklama bilgisi bir satıra sığıyor ise // karakterleri kullanılabilir. Bu karakterlerden başlayarak satır sonuna kadar yer alan kısımlar Java derleyicisi tarafından dikkate alınmaz.
- Eğer yazılacak olan not bilgisinin birden çok satıra yayılması söz konusu ise bu durumda yorumun öncesine /* simgesi ve sonrasına da */ simgesi konur.

```
01
   /*
   Programci: Busra OZDENIZCI KOSE
03
   */
   public class Merhaba
05
06
      // main programimiz burada!!!
07
     public static void main( String[] args )
0.8
09
        System.out.println( "Merhaba Dünya!" ); //yazdır
10
11
```

Kısaca, Java Program Yapısı

Çeşitli Programlar: Hangisi En İyi?

```
01 public class Merhaba
02 {
03  public static void main(String[] args)
04  {
05  }
06 }
```

```
01 public class Merhaba
02 {
03  public static void main(String[] args) { }
04 }
```

```
01 public class Merhaba { public static void main
02 (
03  String[] args) { }
04 }
```

- Uygun Açıklamalar
- Anlamlı İsimlendirmeler
- Girintiler (Indentation) ve Satır Aralıkları
- Blok Yapıları

• Uygun Açıklamalar

- Programınızın en başında programın amacını, ne yaptığını, temel özelliklerini, veri yapıları, programcının ismini, tarihini, kısa açıklamasını vb. unsurlardan bahsetmeniz iyi olacaktır.
- Anlamlı İsimlendirmeler
- Girintiler ve Satır Aralıkları
- Blok Yapıları

• Uygun Açıklamalar

- Anlamlı İsimlendirmeler
 - Anlamlı ve açıklayıcı isimler kullanınız
 - Sınıf isimleri: İlk harfi mutlaka büyüktür
 - Örneğin Merhaba veya MerhabaDunya sınıf isimleri olarak kullanılabilir.
- Girintiler ve Satır Aralıkları
- Blok Yapıları

- Uygun Açıklamalar
- Anlamlı İsimlendirmeler
- Girintiler ve Satır Aralıkları
 - İki boşluklu girintiler mutlaka kullanınız
 - Kodu parçalara bölmek amacıyla satır boşlukları kullanınız
- Blok Yapıları

- Uygun Açıklamalar
- Anlamlı İsimlendirmeler
- Girintiler ve Satır Aralıkları
- Blok Yapıları
 - Küme parantezlerini doğru kullanınız
 - Küme parantezini açarken End-of-line biçimini tercih ediniz

```
Next-line
style

public class Test

public static void main(String[] args)

{
    System.out.println("Block Styles");
    }
}
```

```
End-of-line
style
```

```
public class Test {
   public static void main(String[] args) {
      System.out.println("Block Styles");
   }
}
```

Programlama Hataları

- Syntax Hataları
 - Derleyici sözdizimi hatalarını tespit eder
- Runtime (Program Çalışma) Hataları
 - Programın çalışmasını durdurur
- Mantiksal (Logic) Hatalar
 - Programın hatalı sonuç verir

Syntax Hataları (Syntax Errors)

- En çok karşılaşacağımız hatalar: syntax errors
- Her programlama dilinde olduğu gibi, Java'nın da kendine ait sözdizimi kuralları (syntax rules) vardır
- Eğer programınız bir syntax hatası gerçekleştirirse -örneğin, noktalı virgül unutursanız, küme parantezini kapatmamışsanız, çift tırnak unutursanız vb.- Java compiler yani derleyici syntax hatalarını raporlar

Syntax Hata Örneği

```
public class ShowSyntaxErrors {
     public static main(String[] args) {
         System.out.println("Welcome to Java);
                                                                        Administrator: Command Prompt
             c:\book>javac ShowSyntaxErrors.java
Compile
             ShowSyntaxErrors.java:2: crror: invalid method declaration; return type required
              public static main(String[] args) (
             ShowSyntaxErrors.java:3: crror: unclosed string literal
                System.out.println("Welcome to Java);
             ShowSyntaxErrors.java:3: error: ';' expected
System.out.println("Welcome to Java);
             ShowSyntaxErrors.java:5: error: reached end of file while parsing
             4 errors
              :\book>.
```

Runtime Hata Örneği

```
public class ShowRuntimeErrors {
   public static void main(String[] args) {
      System.out.println(1 / 0);
   }
}
```


Mantıksal Hata Örneği

- Mantıksal hatalar, programın istenilen sonucu vermemesi ile oluşur, programın mantıksal olarak yanlış tasarlanmasından kaynaklanır.
 - Örneğin, yukarıdaki örnekte programın sonucu Fahrenheit 67 derece çıkacaktır, yanlış bir sonuçtur. Sonucun aslında 95.0 derece olması gerekir. Gerekli hesaplamanın yanlış tanımlanmasından dolayı bu hata oluşmuştur.

```
public class ShowLogicErrors {
   public static void main(String[] args) {
      System.out.println("Celsius 35 is Fahrenheit degree ");
      System.out.println((9 / 5) * 35 + 32);
   }
}
```

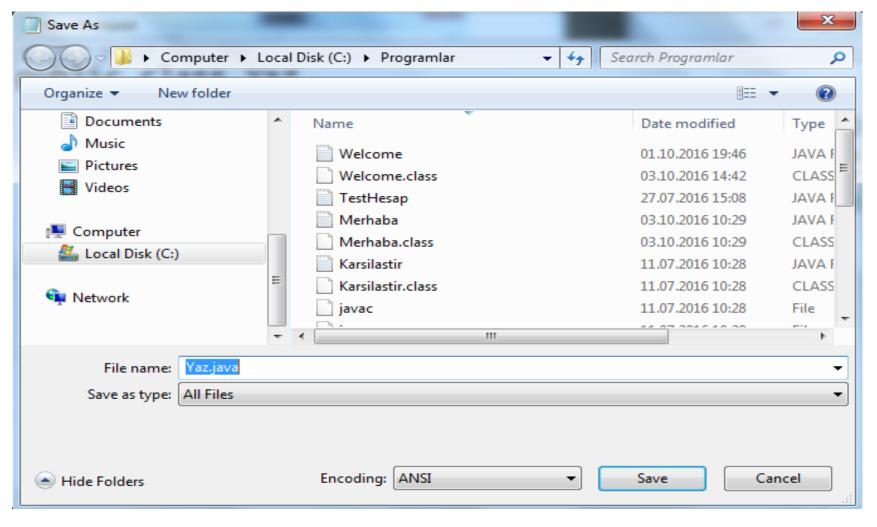

Notepad ile Programlama mümkün (1/3)

01	public class Yaz	Yaz isimli programın başlığı
02	{	Sınıfın başlangıcını belirten simge
03	<pre>public static void main(String[] args)</pre>	
0.5	main() metodunu tanımlama	
		main() metodunu tammama
04	{	main() metodunun başlangıcını belirten simge
05	System.out.println("Merhaba Java :)");	
06	System.out.println("Merhaba Dünya :)");	
07	System.out.println("Java Öğreniyorum!");	
		Ekrana kullanıcının göreceği metni yazma
08	}	main() metodunun sonunu belirten simge
09	}	Sınıfın sonunu belirten simge


```
Microsoft Windows [Version 6.1.7601]

Gopyright (c) 2009 Microsoft Corporation. All rights reserved.

C:\Users\Busra\cd ....\Programlar

C:\Programlar\javac Yaz.java

C:\Programlar\java Yaz

Merhaba Java :>

Merhaba Dünya :>

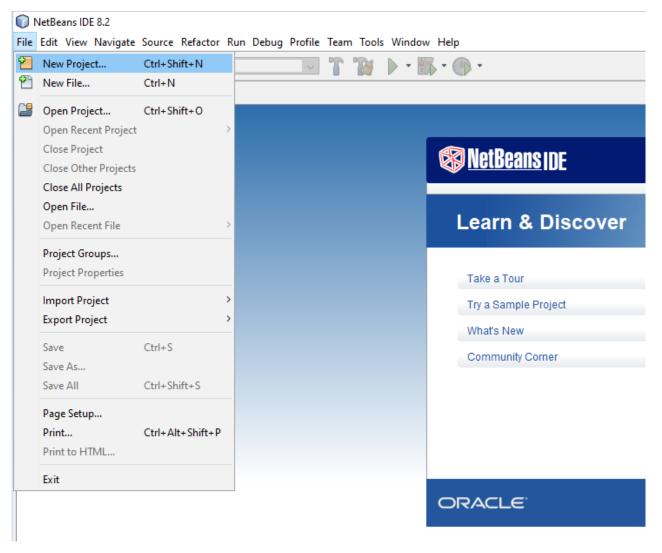
Java Öğreniyorum!

C:\Programlar>
```

Java compiler → Byte Code (class file) is created

JVM (interpreter) → Byte Code is executed

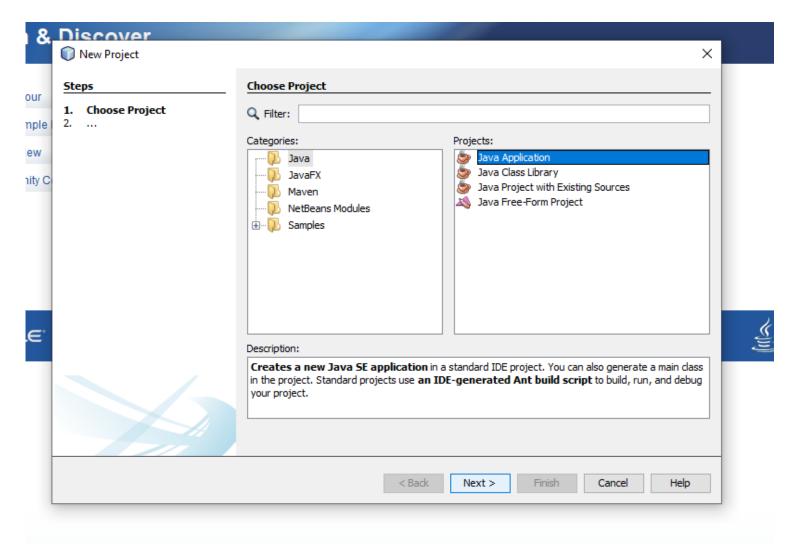
Netbeans IDE

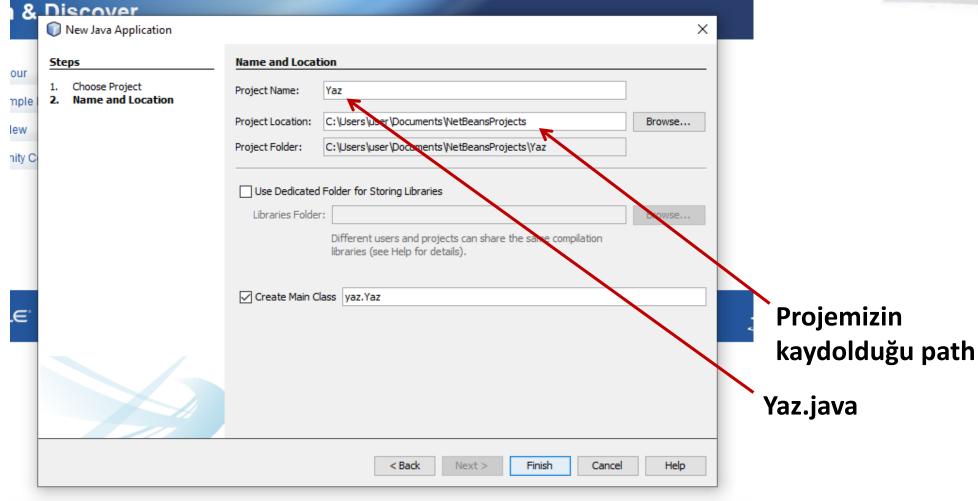
Netbeans IDE (cont.)

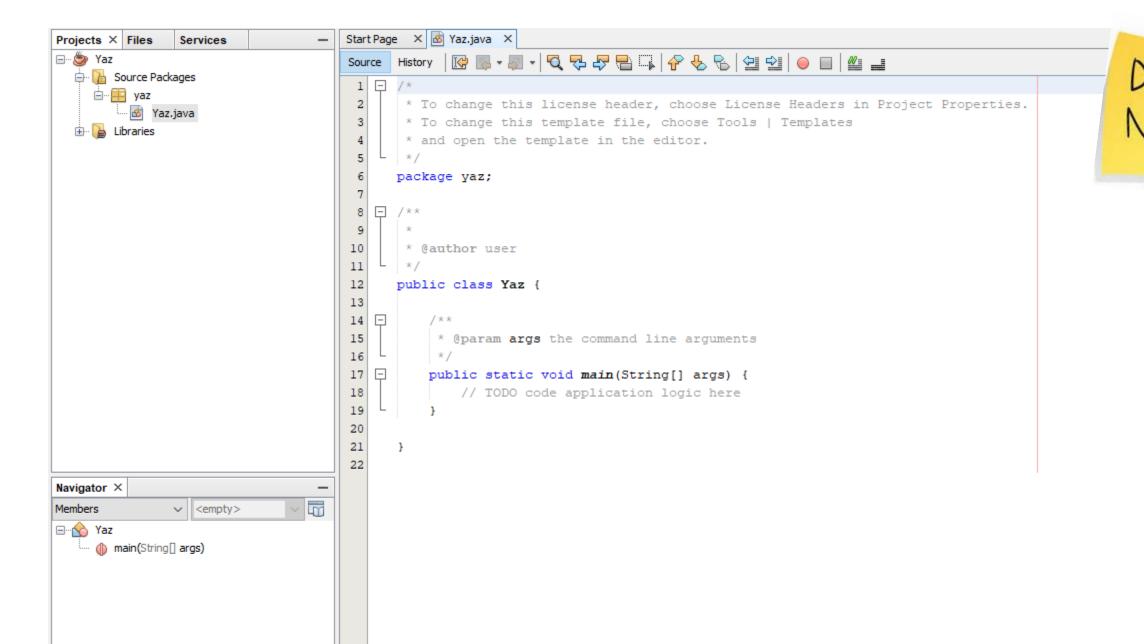

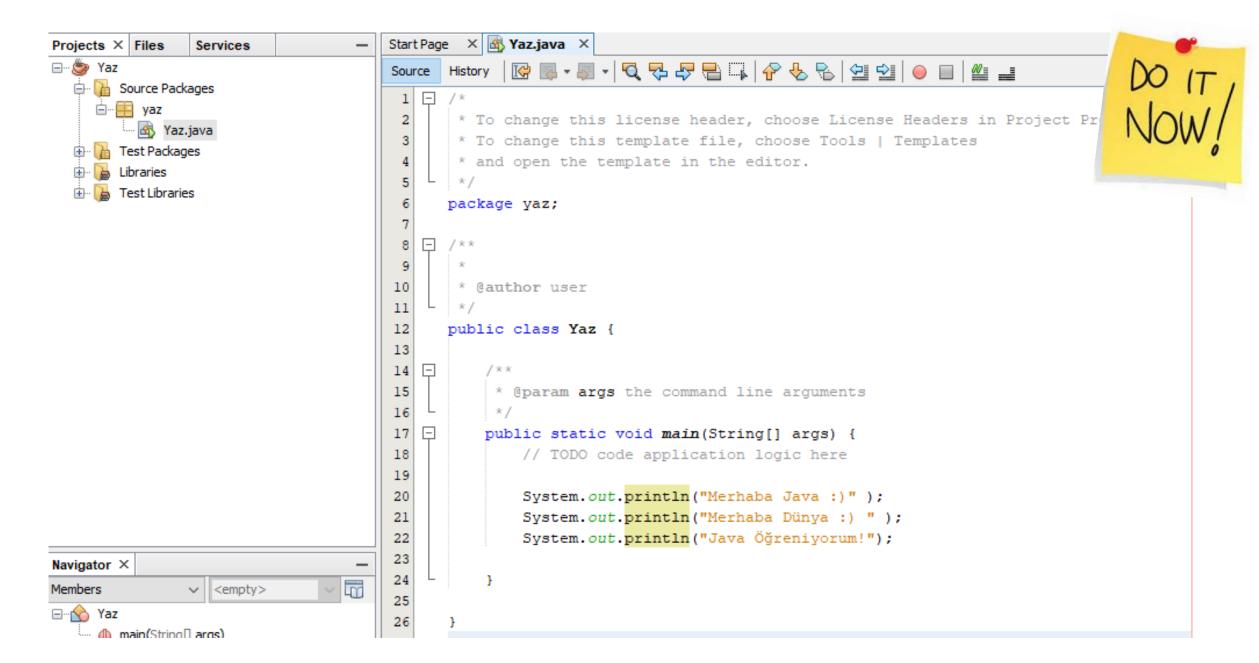
Netbeans IDE (cont.)

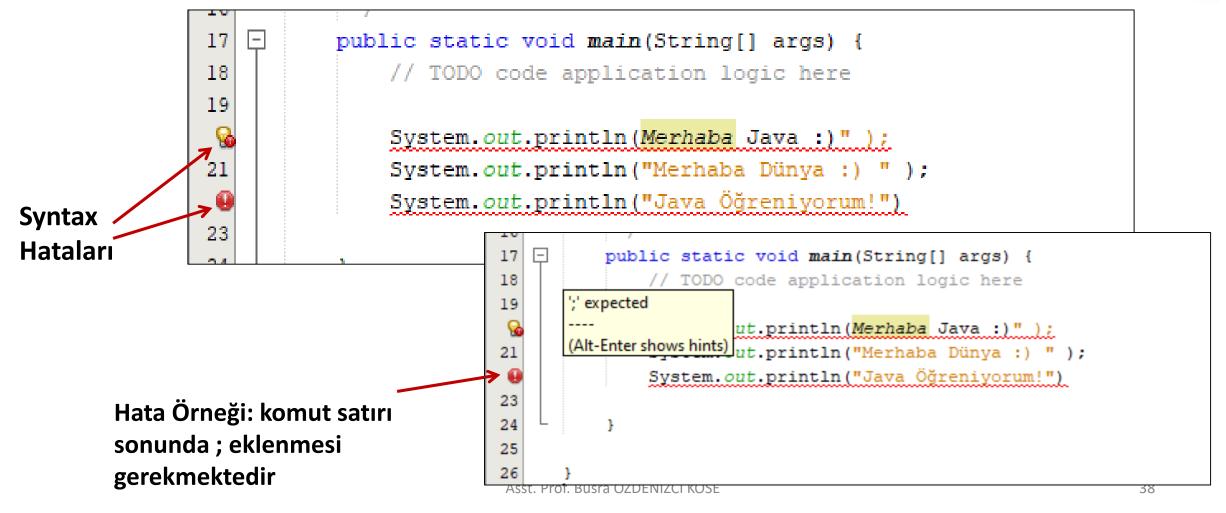
Asst. Prof. Busra OZDENIZCI KOSE

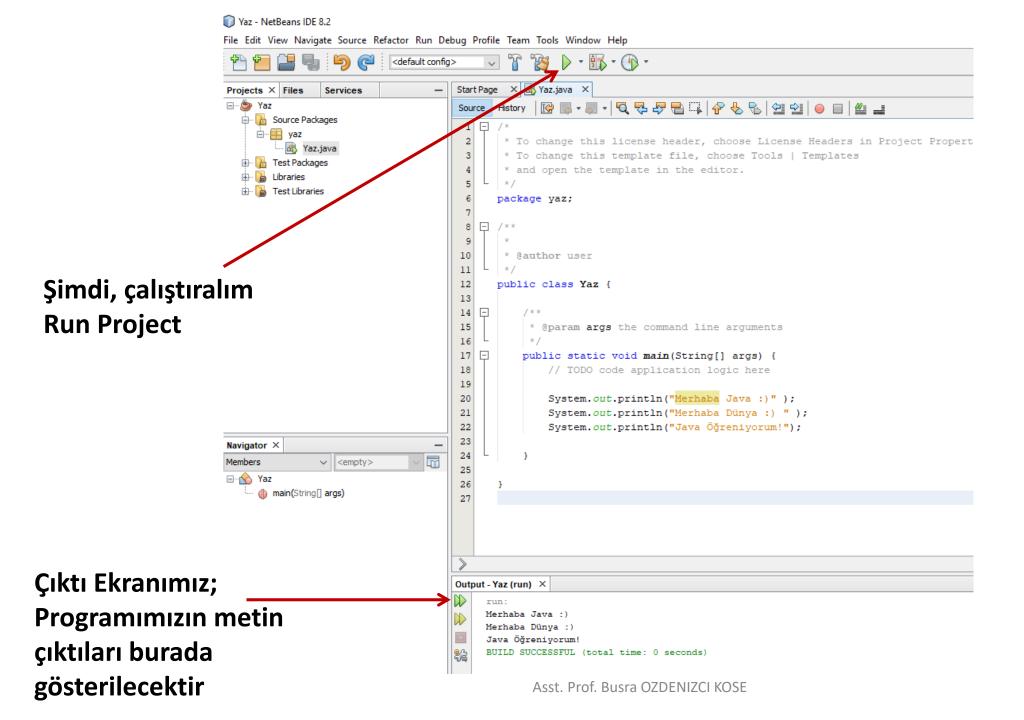

Output - Yaz (run) ×

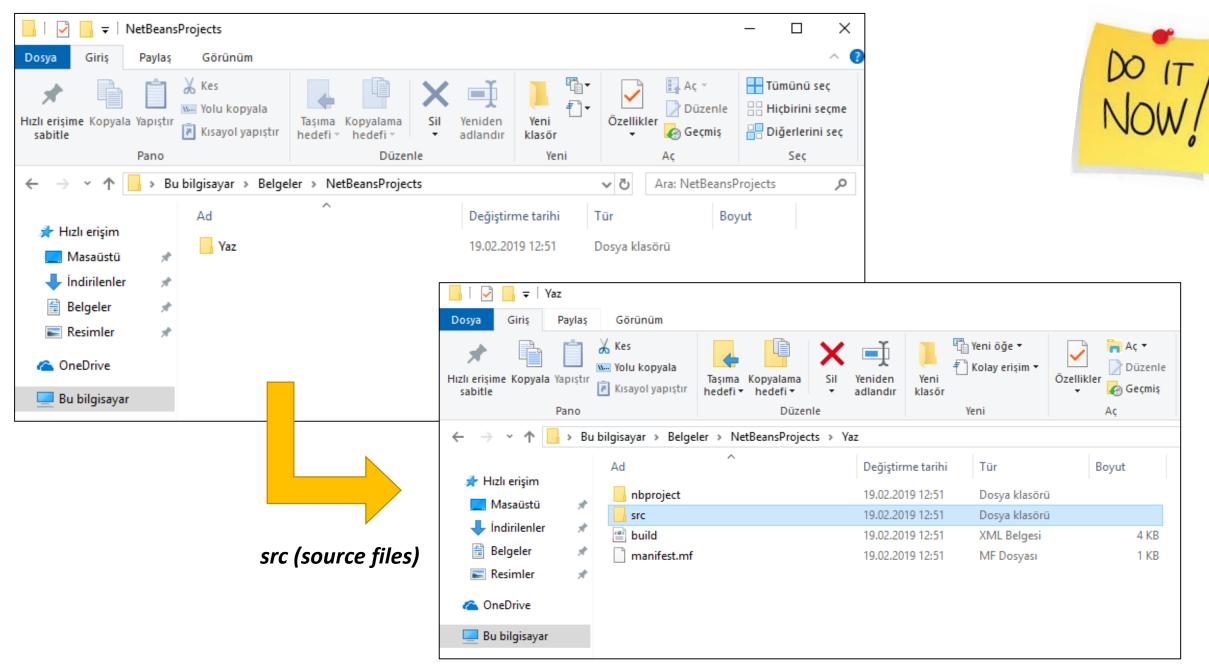

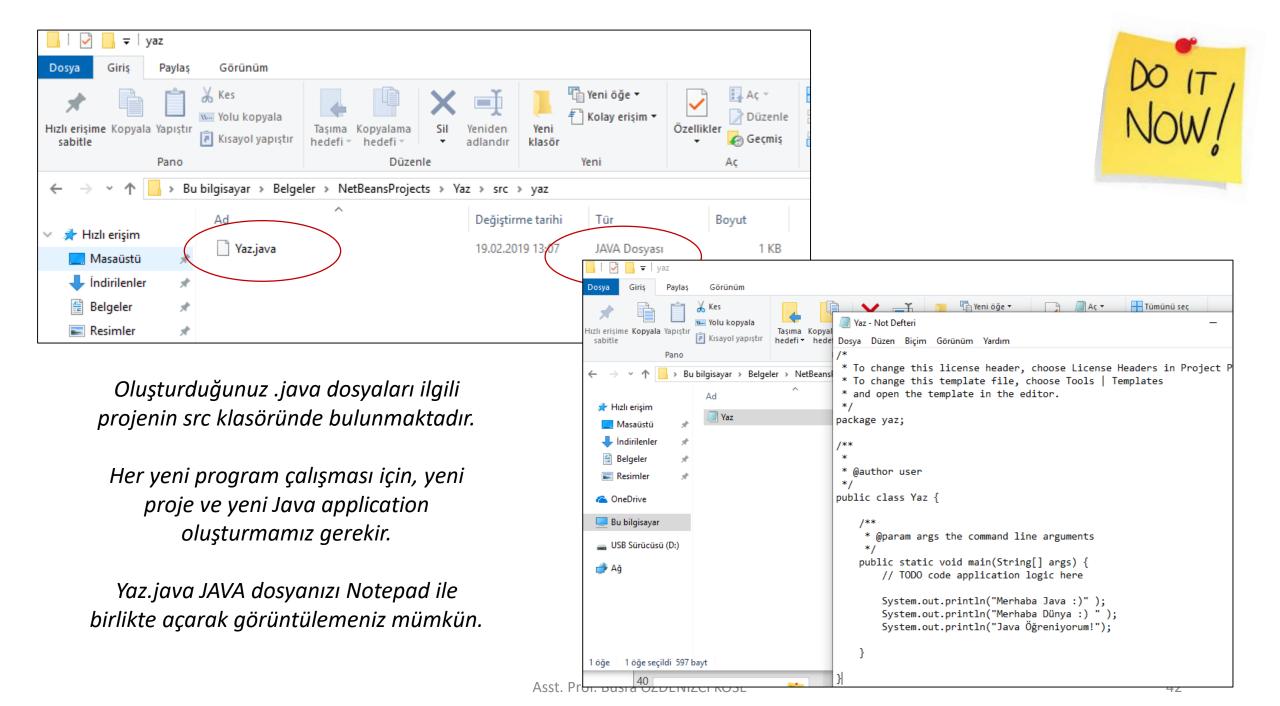


```
run:
Merhaba Java :)
Merhaba Dünya :)
Java Öğren iyorum!
BUILD SUCCESSFUL (total time: 0 seconds)
```

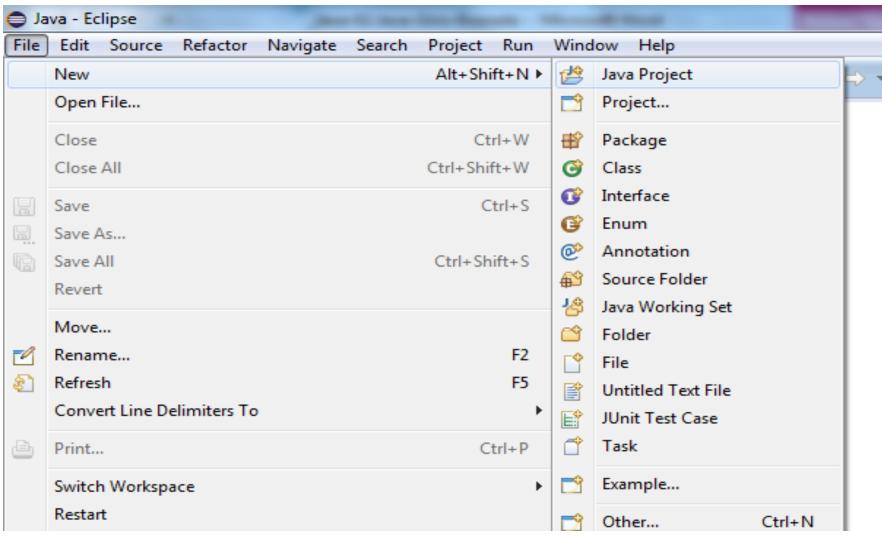

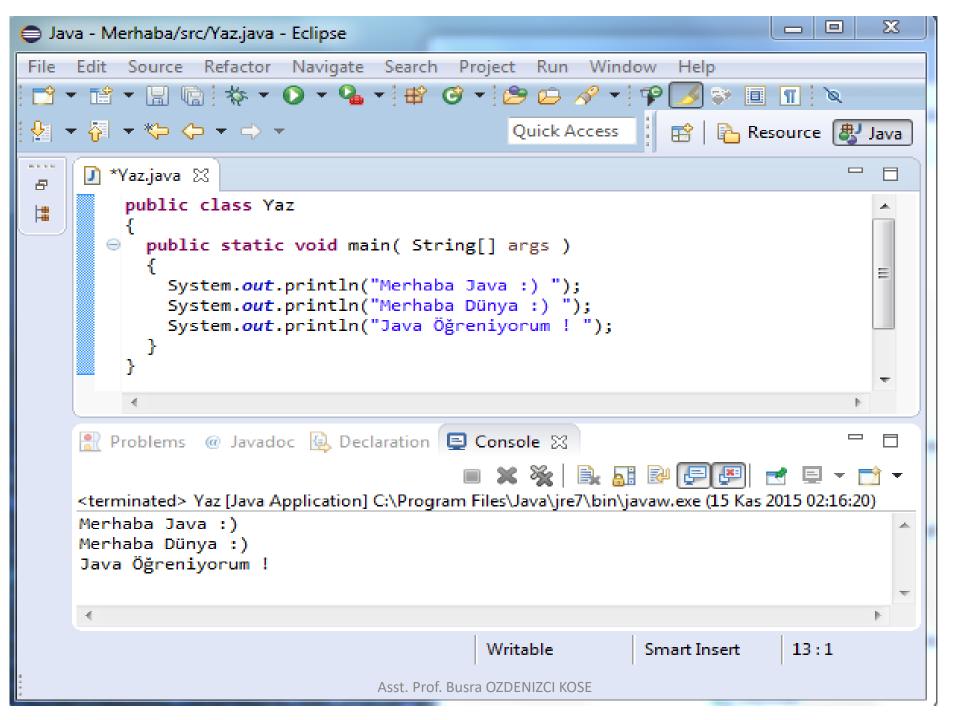
Asst. Prof. Busra OZDENIZCI KOSE

println() ve print()

- print metodu println metodu ile aynı işlemi gerçekleştirir, tek farkı:
 - println metni görüntüledikten sonra, gösterge bir alt yeni satıra geçer.
 - print metni görütüledikten sonra, gösterge aynı satırda bekler.

Komut	Ekran	Açıklama	
System.out.print("A")	A_	Ekrana yazma işlemi bittikten sonra,	
System.out.println("A");	A _	göstergenin ekrandaki pozisyonu ile işaretlenmiştir.	

Değişken (Variable) Tanımlama

- Programlarımızda işlemler gerçekleştirmek için, değişken tanımlamaları yapılır.
 - Tanımlanan değişken, bilgisayarın belleğinde saklanır.
 - Değişkenler için açıklayıcı isimler kullanınız: örneğin yarıçap için yaricap ve alan için alan gibi.
 - Değişkenler tanımlanırken, veri tipide belirlenir; integer , floating (noktalı) sayı, karakter, mantıksal (boolean) değer vb.

veri_tipi degerAdi;

01	int i;	i integer değişken tanımlaması	
02	int a, b;	a ve b integer değişkenleri tanımlanması	
03	double j;	j double değişkeninin tanımlanması	
04	char m, k;	m ve k karakter değişkenlerinin tanımlanması	

Değişkenlere Değer Atama

• Değer atama (assignment statement) komutu, bir değer tanımlanması işlemidir.

01	int i;	i değişkenin tanımlanması		
02	i = 1;	Sabit bir değerin (1), i değişkenine atanması		
03	int m = 5;	m değişkenin tanımlanması ve sabit bir değerin (5) atanması		
04	int $x = 4$, $y = 6$;	x değişkenin tanımlanması ve sabit bir değerin (4) atanması, y değişkenin tanımlanması ve sabit bir değerin (6) atanması		
05	int k = i + j + m;	k değişkenin tanımlanması ve (i+j+m) işlem (expression) sonucunun atanması		
06	int a;	a değişkenin tanımlanması		
07	a = 5 * (3 + 2);	İşlem sonucunun a değişkenine atanması		
08	int b = 5 * 3 + 2;	b değişkenin tanımlanması ve işlem (expression) sonucunun atanması		

Genel Sayısal İşlemler

Operatör	Açıklama	Örnek	Sonuç
	Toplama	13 + 5	18
+	Pozitif sayıları belirtme	+5	+5
	Çıkarma	13 - 5	-2
-	Negatif sayıları belirtme	-5	-5
*	Çarpma	13 * 5	65
/	Kalansız bölme	13 / 5	2
%	Tamsayı bölmeden kalan	13 mod 5	3

Algoritmalar

- Program yazmak veya kodlamak, algoritma tasarımı yapmayı ve algoritmaların koda veya program komutlarına dönüştürülmesini gerektirir.
- Algoritma, bir problemin nasıl çözümleneceğine dair yapılması gereken adımları ifade eder. Aynı zamanda programcıya, programı bir programlama dilinde yazmadan önce planlaması konusunda yardımcı olur.
- Algoritmalar, doğal bir dil veya *pseudocode* (yalancı kod -biraz programlama komutu içeren doğal bir dil) kullanarak oluşturulabilir.

AlanHesapla.java

- Yarıçapı 20 olan bir dairenin alanını hesaplayan bir program yazalım!
- Algoritma Tasarımı:
 - (1) Dairenin yarıçapını belirle: bir değişken tanımla ve değer ata
 - (2) Daire alanı hesaplamadan önce: bir değişken tanımla
 - (3) Şimdi, dairenin alanını hesapla ve sonucunu değer olarak değişkene ata alan = yaricap * yaricap * 3.14
 - (4) Sonucu ekrana yazdır; sonucu görüntüle
- Bir problemi çözümlerken öncelikle algoritma tasarımı yapmanız faydalı olacaktır

Algoritma Tasarımı

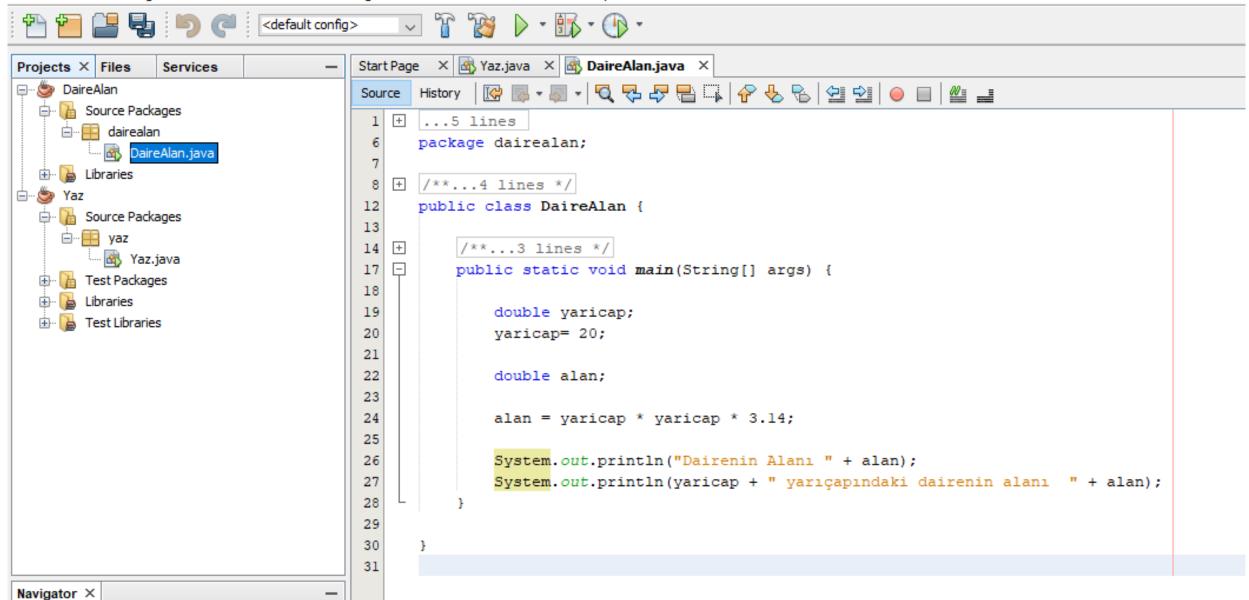
```
01
   public class AlanHesapla {
02
     public static void main( String[] args ) {
0.3
       // yaricap double değişkeni tanımla ve 20 değerini ata
0.4
       // alan double değişkeni tanımla
05
06
07
       // alan hesapla ve sonucu değer olarak ata
0.8
09
          Sonucu yazdır veya görüntüle (alan)
10
```

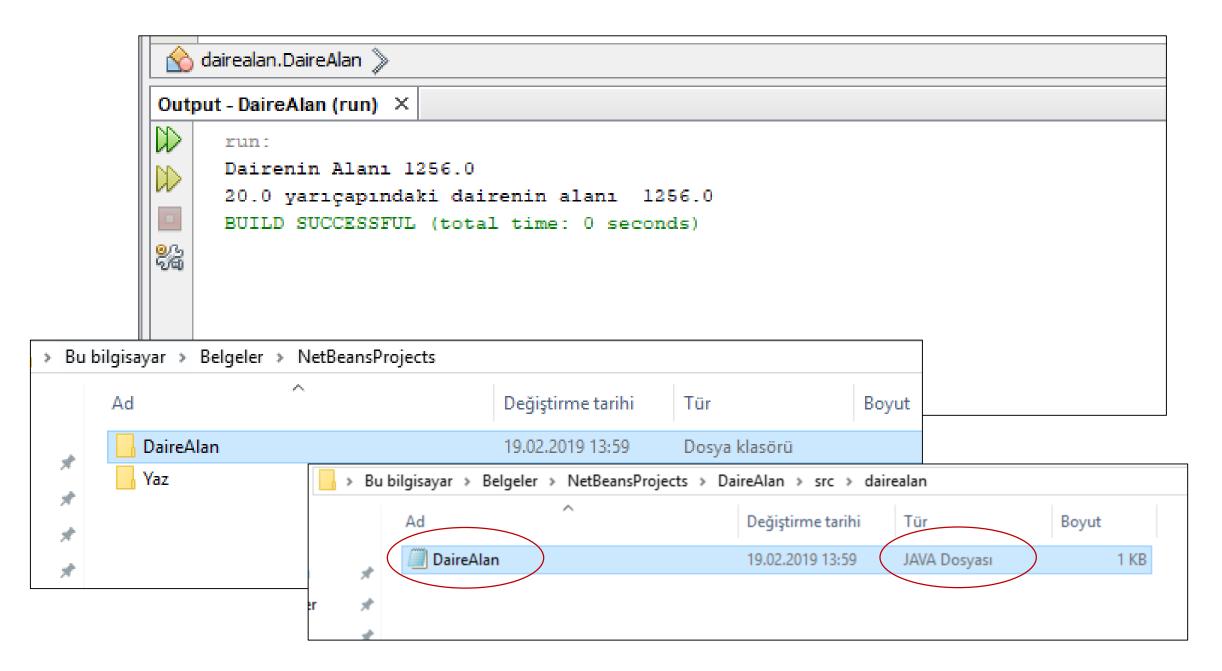
Özel anlamlı bir kelime olan double veri tipi, <u>yaricap</u> ve <u>alan</u> değerleri için noktalı, ondalıklı sayı veri tipinde bilgisayarın belleğinde değer saklanmasını sağlar.

```
public class AlanHesapla {
01
      public static void main( String[] args ) {
02
0.3
       double yaricap;
0.4
       yaricap= 20;
0.5
       double alan;
06
07
       alan = yaricap * yaricap * 3.14;
0.8
09
       System.out.println("Dairenin Alanı " + alan);
10
       System.out.println(yaricap + " yarıçapındaki dairenin alanı " + alan);
11
12
01
    Dairenin alanı 1256
02
    20 yarıçapındaki dairenin alanı 1256
```


File Edit View Navigate Source Refactor Run Debug Profile Team Tools Window Help

String Bağlama Operatörü ve Toplama Sembolü

• Artı işaretinin (+) Java'da iki önemli anlamı vardır: Biri toplama işlemi gerçekleştirmek ve diğeri de Stringleri birbirine bağlamak (string concatenation operator) amaçlı kullanılabilir.

```
System.out.println("Introduction to Java Programming, by Y. Daniel Liang");

System.out.println("Introduction to Java Programming," + " by Y. Daniel Liang");

System.out.println("Sayılar=" + sayi1);

System.out.println("Sayılar=" + sayi1 + " " + sayi2 + " " + sayi3);
```

Java'da Özel Anlamlı Kelimeler

abstract	continue	for	new	switch
assert	default	goto	package	synchronized
boolean	do	if	private	this
break	double	implements	protected	throw
byte	else	import	public	throws
case	enum	instanceof	return	transient
catch	extends	int	short	try
char	final	interface	static	void
class	finally	long	strictfp	volatile
const	float	native	super	while

Çalışma Soruları

• Carpim.java – İki integer (tamsayı) değişkenin çarpımını hesaplayan bir program oluşturunuz; değişkenlerin değerlerini 20 ve 40 olarak atayabilirsiniz. Algoritma tasarımı yapmayı unutmayınız.

```
01 20 ile 40 değerlerinin çarpım sonucu 800
```

• Ortalama.java – Üç integer (tamsayı) değişkenin ortalamasını hesaplayan bir program oluşturunuz; değişkenlerin değerlerini 10, 20, 30 olarak atayabilirsiniz. Algoritma tasarımı yapmayı unutmayınız.

```
01 10, 20 ve 30 değerlerinin ortalaması 20.0
```

Any Questions?